

Zlaté město ve středu Evropy

KREMNICA NA STŘEDNÍM SLOVENSKU

Představte si Kutnou Horu obklopenou nepřístupnými horami. K tomu městské centrum, které se od středověku změnilo jen v nepatrných detailech. Vítejte ve městě poblíž geografického středu Evropy, ve slovenské Kremnici.

FOTO: AGC

Když Kremnica leží v samém srdci Slovenska a má za sebou bouřlivý rozvoj, historie tady dýchá z každé uličky, z každého domu i kostela.

Nejvíce je to znát, když se člověk zadívá na středověké kresby středu Kremnice. Na stěletím zažloutlých obrazech je vidět domy, které se v nezměněné podobě dochovaly dodnes. Jeden vedle druhého: špičatá věž kostelu svaté Kateřiny, obehnaná masivními zdmi městského hradu, radnice, bašty, kašna a měšťanské domy na náměstí.

A to je největší kouzlo Kremnice. Stačí si odmyslet hluk automobilů a přichází se může dost dobře propadnout v čase do dob, kdy se z hlubin země vynášely velké hroudy zlata.

Srovnání s českou Kutnou Horou na začátku textu není samoúčelné. Osudy těch dvou měst se profály hned v počátcích. Svědčí o tom první písemná zmínka o Kremnici

z roku 1328, kdy král Robert z Anjou udělil královská privilegia zdejšími razičům mincí, kteří přišli z Kutné Hory. Osada získala výsady svobodného královského města a báňské mincovny právě podle kutnohorského práva.

Hurá do podzemí

Dál už se ovšem Kremnica rozvíjela samostatně. Čtyři bohaté zlaté žíly v nitru okolních vulkanických kopců přinesly městu přezdívku královská pokladnice. Těžba zlata dosáhla maxima ve 14. a 15. století. Roční produkce převyšovala čtyři sta kilogramů zlata, což představovalo podle odhadů třetinu uherské těžby a desetinu celosvětové.

Těžba se přestala až v 70. letech 20. století, teď se uvažuje o tom, že by se dolování obnovilo a vykutaly se zbytky zlaté a stříbrné rudy.

Pro cestu časem do zlaté éry se doporučuje návštěva Muzea mincí a medailí, které síd-

lí na hlavním náměstí. Každý, kdo sestoupá do sklepení domu, se rázem ocitne ve štolě, jakou znali první horníci, kteří zlato dolovali jen s pomocí primitivních nástrojů. O pár kroků dál prochází návštěvník chodbou, v níž pracovali horníci století minulého. Louče na-

FOTO: AGC